

Szerkesztőség:

Arad, Ácsév-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22.

József főherceg-ut.

Sürgöny cím: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal

151.

Megjelenik naponta reggel

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre — — 1080 Lei

Fél évre — — — 540 Lei

Negyed évre — — 270 Lei

Havonta — — — 90 Lei

Hirdetések díjszabás szerint.

EGYES SZÁM ÁRA — 5 Lei

VASÁRNAP — — — 6 Lei

Bucurestiben 50 banival több

Ujabb milliárdos panamát fedeztek fel Bucurestiben.

Magyarok vagyunk!

Az Aradi Közlönynek elmondotta:
Willer József dr.

A Magyar Párt külső formájában spontán alakult, lényegében azonban minden Romániában élő magyar embernek, öregnek, ifjunak, férfinak, asszonynak tömörülése a közös sors, közös érdekek, közös akarások jegyében. Legalább én ilyen szemmel néztem a Magyar Pártot és sohasem tudtam megérteni, hogyan lehetséges magyar embert, a Magyar Pártból kizárni, avagy, hogyan lehetséges magyar embernek ebből a pártból kilépni. Hiszen rajtunk a bélyeg, homlokunkon viseljük azt: Akarjuk, vagy nem akarjuk, ameddig kívülről olyannyira megkülönböztetnek az ország többségi népétől, addig jómagunknak is viselnünk kell minden konzekvenciáját magyar mi voltunknak.

Mi lehetünk intellektuálisok, lehetünk földművesek, lehetünk iparosok, vagy művészek, lehetünk filozófusok, lehetünk az élet problémáival könnyelműen játszó: Mindenek fölött magyarok vagyunk, minden tulajdonságunkon, minden hivatásunkon felül ezt a jellegzetes tulajdonságunkat látja meg elsősorban bennünk az ország többségi népe és főleg az az apparátus, amely az országot kormányozza. A liberális rezsim „kisebbségi szakértője” Tatarescu volt, aki állandóan úgy akarta megoldani a magyar problémát, hogy éket vert soraink közé és felülről vezért adott nekünk, hogy azt kövessük. Hivatalos formulává nőtte ki magát a frázis, hogy a Magyar Párt nem képviseli a magyarságot és a kérdés összes árnyalatait döbbenetes dilettantizmussal kezelő urak ilyen önámító jelszóval próbálták a magyarságot megfosztani minden jogától, a mely azt isten és ember előtt megilleti.

Maniu Gyulának, az ország kormányosának, nem ez a hitvallása. Maniu Gyula valahogy úgy érzi, hogy a romániai magyarság szerves egységet képez, melybe még azok is beletartoznak, akik ideig-óráig nem érzik ezt a nagy összefoglaló kapcsolatot. Maniu Gyula nem akart sohasem vezetőket adni nekünk, hanem még azokat is visszatérítette hozzánk, kik az ő táborában keresték problémáink megoldását. Maniu Gyula gavaléros gesztussal elhárította magától a magyarság egységbontásának minden gyanúját és ezért a gesztusáért mindenesetre köszönet illeti meg őt. Tán ezzel akarta viszonzni a magyar sajtó és a magyar politikusok sok esztendő propagandáját, aminek nagy része volt abban, hogy Maniu ma olyan népszerű a magyar tömegek előtt s annyira biznak az ő szándékának tisztaságában. Ha az alvezérek és a csapatparancsnokok ugyanennyi jóindulattal fogják kezelni ügyünket, akkor valóra válik Bocu Sever igen szép álma: A lojális román többségnek, lojális magyar ellenzékei leszünk. Tán igazán csak álom ez, de én nem azért kérem e gyönyörű város meleg szívének publikumának vendégszeretét néhány órára, hogy ettől a szép illuziótól megroboljam.

Parecz Béla dr. programot adott.

Arad magyarsága impozáns nagygyűlése a Fehér-Keresztben. — A magyarság seregszemlét tart ezen a választáson. — Goldis nem tartja érettnak a magyarokat arra, hogy jogokat kapjanak. — Willer József dr. frappáns beszéde egységet követel.

Lelkesen ünnepelték a magyarság vezéreit.

(Arad, november 30.) Fél kilencre hirdette a Magyar Párt aradi nagygyűlését a Fehér-Kereszt nagytermében. Alig múlt el nyolc óra, de már a hatalmas, csillárok fényében uszó tereh teljesen megtelt Arad magyarságával és az összegyűlt tömeg lelkes hangulatban várta a gyűlés megkezdését. Dr. Willer József és dr. Parecz Béla alig tértek haza Pécskáról, alig volt annyira idejük, hogy vacsorájukat elfogyasszák, siettek a várakozó magyarsághoz, hogy elmondják programbeszédüket és ismertessék a magyarság jövő terveit, a mai politikai helyzetet. Szünni nem akaró taps és éljenzés fogadta a két magyar politikust. A párt vezető tagjai elhelyezkedtek az emelvényen és dr. Széll Lajos elmondotta megnyitó beszédét. Üdvözölte a megjelenteket és hangsúlyozta, hogy eddig nem volt mód arra, hogy a magyar akarat megvilványuljon, most azonban a kormány által hirdetett program szabadságot ad a magyarságnak arra, hogy teljes erejével kezdje meg a küzdelmet politikai jogaiért.

Nincs ellenzék a Magyar Pártban.

Átadja a szót dr. Öri Gyulának, aki beje-

Dr. Parecz: Maradjunk meg a mi demokráciánk mellett...

Parecz Béla dr. képviselőjeiölt mondotta el ezután általános érdeklődés közepette tartalmas és nagyhatású programbeszédét. Kijelenti, hogy örömmel üdvözli Maniu Gyulát, bizalommal és lelkesedéssel veszi a nemzeti-parasztpárt uraimrajutását, mert ez a párt a magyarokkal együtt szenvedte végig az ellenzéki keserű sorsot s ez a párt is érezte a magyarokkal együtt a regáti liberálisok elnyomó politikáját. Amikor az aradi Magyar Párt nevében Kolozsvárra utazott, hogy az elnöki tanács ülésén résztvegyen, az aradi párttagozat ama kívánságával ment oda, hogy a nemzeti-parasztpárttal kössenek a magyarok választási paktumot. Amikor odaértek az aradi kiküldöttek, kész helyzetet találtak. A paktumra irányuló megbeszélések eredménytelenül végződtek. Maniu Gyula elsősorban nem akart határozott kisebbségi programot adni, hanem kijelentette, hogy erre a gyulafehérvári határozatok az irányadók.

„Le a zsidókkal és magyarokkal”.

Parecz dr. elmondja, hogy az agrárreformnál elvették a magyar kisebbségi egyházak földjeit és — mint az Aradon is történt — odaadták a többségi egyháznak. Nemzeti-parasztpárti oldalról hallotta épen ezt a mondást:

— Nem elég a demokrácia, amikor városainkban még most is „straineak”

lenti, hogy eddig ellenzéki álláspontot foglalt el a Magyar Pártban.

De ma olyan idöket élünk, hogy nem szabad ellenzékieskedni, mert a tiszta és tökéletes harmóniára van szükség, hogy a magyar álláspont érvényesüljön.

A kormány teljes szabadságot adott a választásokra és nekünk élni kell e szabadságunkkal. Minden magyar embernek kötelessége a saját és a közös érdekekért, hogy propagálja az egységet, amely győzelmet jelent a választásokon és eredményt a politikai harcokban. Öri dr. beszéde folytatásában kijelenti, hogy a Magyar Pártnak minden szavazatra szüksége van. Most vivja meg az erdélyi magyarság sorsdöntő küzdelmeit. Az eddigi választások alatt nem volt meg a szabadság és szintizta megyék sem tudták magyar képviselőt bejuttatni a parlamentbe. Nem tudni, meddig marad uralkodó a Maniu-kormány, nem tudni, mikor jönnek ismét új választások és milyen szabadság vagy megkötöttség várható ezeknél az új választásoknál és éppen ezért fontos, hogy most mutassanak fel eredményt, amikor minden terrortól, erőszakoskodástól és hamisítástól mentes választás lesz.

uralkodnak, a magyarok és zsidók birják a házakat és üzleteket. Ki kell szorítani őket a perifériákra.

— Eszerint tehát — jelentette ki általános érdeklődés közepette a képviselőjeiölt — akkor lesz igazi demokrácia, amikor mi már künn leszünk a perifériákon. Nem mondom, hogy ez így lesz, — folytatta — de eddig így volt. Maradjunk meg tehát egyelőre a mi demokráciánk mellett és viseljük közös kisebbségi sorsunkat, dolgozzunk azért, hogy magyar emberhez illő életet élhessünk és hogy a következő generáció is megmaradjon magyarságában.

Ama reményét fejezi ki, hogy az elkövetkező demokrácia nem olyan lesz, mint az eddigi volt. Goldis László, aki azóta már más vizekre evezett, mondotta egyszer neki:

— „A magyarság még nem érett arra, hogy a gyulafehérvári pontokat végrehajtsuk. Hagyjuk a következő generációra, amely nem lesz olyan megátalkodottan irredenta, mint a mostani”.

— Reméli, hogy a Maniu-kormány nem várja meg a következő generációt, hanem belátható időn belül megvalósítja programját.

Diákjaink sorra buknek.

Beszéde további során Parecz Béla dr. a közönség feszült figyelmé közepette felolvas-

a gyulafehérvári pontokat. Kijelenti, hogy elnyomó

magyar uralom alatt Karánsebesen és Lugoson román nyelven, Brassóban és Nagyszebenben német nyelven közigazgattak. Itt azonban nem így áll a helyzet. Ma Aradváros új interimár bizottságának tizenegy tagja közül csak kettő magyar.

pedig volt idő, amikor öt tag közül volt kettő a magyar és a tanács 24 választott tagja között 14 magyar foglalt helyet. Reméli azonban, hogy ez csak átmeneti állapot.

Felolvassa a párisi egyezményt, amely megadja a jogot a kisebbségi iskolák felállítására s amely kimondja, hogy államsegélyben kell részesíteni ezeket az iskolákat. Mindez nem történt meg. Itt van például az aradi katolikus gimnázium ügye. Éveken keresztül dolgoztak a nyilvánossági jog ügyében, amelyet egy mondvascsinált kifogással elvontak és amelyet azóta annyiszor megígértek. Még ma sincs meg.

Idegen tanárok előtt kell vizsgáznok Arad magyar növendékeinek és száz közül kilencven bukik meg.

Nem irredentizmus ha a Népszövetséghez megyünk.

A Magyar Párt nemrégiben Székelyudvarhelyen tartott gyűlést, ahol elhatározta, hogy a Népszövetség elé járul panaszával. Amikor a változás beállott, a párt önként elhalasztotta akcióját, hogy megmutassa, mennyire bizik a kormányban. De ha ezuttal sem lesz eredményes a várakozás, akkor mégis a Népszövetség elé kerül a magyar sérelmek ügye.

Nem vagyunk irredenták és hazáruulók, ha a Népszövetség elé járulunk, mert erre nemcsak jogot ad a párti egyezmény, hanem egyenesen kötelességünk is teszi.

Sorra vette ezután a fontos, megoldásra váró problémákat. Elsősorban a lej stabilizálását tartja szükségesnek, azután a kereskedők adójának leszállítását, a vám, vasuti tarifa leszállítását, az aradi telefonközpont újjáépítését, a forgalmi adó csökkentését, az ipartestületek meghagyását, az ipari hitel rendezését, a nyugdíjasok sérelmeinek orvoslását és az esküt nem tett tisztviselők ügyének rendezését.

Maniu Gyulától, aki erdélyi ember, el lehet várni, hogy az Erdélyben bevált régi intézményeket respektálja.

Igy a telekkönyvi intézményt, amely a hitel alapja és amelyet megdöntöttek egy 1923-ban hozott törvénnyel.

Rátér végül azokra az aggodalmakra, amelyek egyeseket elfogták, s amelyek szerint a magyar kisemberek Maniu Gyulával fognak szavazni.

Ezt megcáfolta a pécskai gyűlés, amikor a pécskai gazdák kijelentették, hogy teljes lelkesedéssel a Magyar Párt zászlaja mögött sorakoznak.

Willer: Maniu ismerni akarja a magyarság erejét.

Zugó tapssal köszöntötte a hallgatóság Pa-recz dr. nívós beszédét, majd Willer József dr. emelkedett szólásra. Elsősorban a pártközpont üdvözlését tolmácsolta, majd kijelentette, hogy nem propagandabeszéd tartására jött Aradra. Most is csak visszapillantást ad az általános politikai helyzetből. Az évenként egymást követő krízisek egyetlen alapvető hibának tulajdoníthatók és pedig annak, hogy azt mondták: *jöjjön bárki, aki jöhet, csak éppen Maniu Gyula nem.* Maniu népszerűsége pedig mindjobban emelkedett, amiben nagyrésze volt a magyar politikusoknak és magyar sajtónak is. A lelkeket valószínűs delirium fogta el, hiszen az emberek szeretnek lelkesedni s amikor minden rosszul ment, az emberek azzal vigasztalták magukat:

— *Majd, ha Maniu jön, minden jobbra fordul.*

Nemcsak Arad fordult a központhoz azzal, hogy kössön a Magyar Párt paktumot a kormánnyal, hanem több város és megye ugyanezt óhajtott.

Amikor Maniu Gyulával a tárgyalások megindultak, egyik fél sem kívánta uszításosan

a paktumot. Amikor pedig a tárgyalások eredménytelenül véget értek, azt mondotta nekem a miniszterelnök:

— *Nézze Willer, ne mondja a magyar tömegeknek, hogy Belűlen nem akarta a paktumot. Láttam ugyan ezt rajta, de viszont én sem akartam.*

Ez volt tehát a helyzet és meg kell állapítani, hogy

Maniu Gyula óriási politikai sikert ért el, amikor szeparálta a németeket és megsemmisítette a kisebbségi kartellt.

Maniu Gyulának nem lenne kellemes, ha a Magyar Pártot a mostani választásoknál bla-

Arad választói tudni fogják kötelességüket.

Megcáfolja Willer dr. végül azt a hitet, hogy csakis románul tökéletesen tudókat szabad megválasztani, miután képzett politikusaink vannak, akiknek nem állott módjában elsajátítani az állam nyelvét. Ezeket nem lehet kizárni. Melléjük kell tenni olyanokat, akik bírják az állam nyelvét és egymást kiegészítve szépen lehet dolgozni a magyarság javára. Fontos, hogy minél több parlamenti képviselő legyen. Sokan azt vetik szemére, hogy leginkább az iskolaügyeket erőszakolja, mintha más magyar sérelem nem is volna.

Kijelenti, hogy ma az iskolaügy tényleg a legfontosabb, mert a jövő generáció nevelése ma a legfontosabb a magyarságnak.

Elmagyarázza, hogy azzal a taktikával, hogy csak Anghelescu közoktatásiügyi minisztert

mázs erné. Maniu tudja, hogy a kisebbségi problémát meg kell valakivel oldani. Tata-rescu volt kisebbségi miniszter annakidején folyton azt hangoztatta, hogy a Magyar Párt jelenlegi vezetősége nem képviseli a magyarságot és ő megoldja majd a kisebbségi kérdést azokkal a vezetőkkel, akiket ő állít a párt élére. Az akciónak természetesen humorba kellett fulladnia. Maniu azonban őszintén meg akarja oldani a kérdést. De először reálisan látni akarja, mennyi hát az a magyar tömeg. A miniszterelnök mondotta is többször:

— *Nem félek egyáltalában a loyális magyar nemzet parlamenti képviselőitől.*

támadták, magában a kormányban is ellenzéklet csináltak neki és a bukás után együtt utazott Lapedatu volt kultuszminiszterrel, aki őszintén elmondotta, hogy

a kormány le akarta mondani Anghelescut, aki népszerűtlené tette a liberális-pártot a kisebbségek előtt.

Fontos, hogy minél több képviselője és szenátora legyen a magyar pártnak, hogy minden programpontra egyformán tudjanak felszínre tartani és hogy ne sorvadjon el a magyar párt szép programja. Azzal a biztos reménnyel utazik el Aradról, hogy Arad magyar választói tudni fogják kötelességüket. Lelkesedéssel fogadta a közönség Willer beszédét, amely után Széll Lajos dr. ügyvezető elnök néhány szóval bezárta a lelkes hangulatban lezajlott gyűlést.

WIMPASSING

hócipő a védelem,
eső, hó és sár ellen.

A horvátok nem ünneplik a „felszabadulást”.

„Nincs horvát szülő, aki elengedné gyermekét egy ilyen hatósági ünnepségre,” mondotta Maosek.

(Az Aradi Közlöny zágrábi tudósítójának távirata.) Maosek, a horvát parasztpárt elnöke a december elseji országos felszabadulási ünnepségek ügyében a következő, nagy feltűnést keltő nyilatkozatot tette:

— A horvát nép sohasem ünnepelte és sohasem fogja megünnepelni az ugynevezett felszabadulást. Arról értesültem, hogy a főispánoknak, polgármestereknek, papoknak és tanítóknak eirendelték, hogy ünnepélyes üléseket, ünnepélyeket és Istentiszteleteket rendezzenek

és kivézenyeljék a tanulójusságot. Meggyőződésem szerint mindez nem segít, mert nem akad horvát polgármester vagy tanító, aki ünnepelne vagy ünnepeletne. Ezt már csak azért sem tennék meg, mert nem teszik ki magukat azokat az incidenseknek, amelyek bizonyára előfordulnának.

Nincsen horvát szülő, aki elengedné gyermekét egy ilyen ünnepélyre. Így — mint rendesen — az ünnepségeken a hadsereg és néhány közhivatalok muszájból vesz részt.

Mindenki váltsa ki szavazóigazolványát!

A megyében december 2-án, Aradon 6-án kezdődik a szavazóigazolványok kiosztása. — Személyesen kell megjelenni a kiosztóhelyeken.

(Arad, november 30.) Az aradi járásbíró-ságon a mai nappal teljesen elkészültek az új szavazóigazolványok kiállításával és aláírásával. Ennek folytán Zih József táblabíró, a járásbíró-ság vezetője már intézkedett is a kiosztások tekintetében, amely szerint elsőnek december 2-ikán az aradi járásbíró-ság hatáskörébe tartozó környéki községekben és pedig Zimándközön és Zimándújfalun Zih József táblabíró, Kürtösön Janca János, Mácsán Vasile M. Ioan és Szentmártomban dr. Costa János járásbírók vezetése alatt 3 napig tart a szavazóigazolványok kiosztása.

Aradon december 6-ikán kezdődik és bezárolag 10-ikéig tart a szavazóigazolványok kiosztása, még pedig naponként délelőtt 9—12-ig és délután 3—6 óra között. Az első választókerületbe tartozó választók igazolványukat a járásbíró-ság 44-es számú szobájában vehetik át, ahol a kiosztás Zih táblabíró felügyelete mellett történik. A többi kerületek az illető rendőrségi kerület hivatalában kapják ki az igazolványokat, ahol a II. kerületi rendőrségen dr. Costa, a III. kerületi rendőrségen Jan-

ca, a IV. kerületi rendőrségen Vasile, míg az V. kerületi gáji rendőrségen Sarban Aurel bírák ellenőrzik a kiosztást. Szavazóigazolványáért mindenkinek személyesen kell megjelenni és személyazonossági igazolványával kell igazolni magát.

Magyarok! Testvéreink! Csak erre a jelre szavazzatok!

Ez a mi jelünk!

= Megváltoztatják a spekulatörvényt. Bucurestiből jelentik: A kereskedelmi és ipari miniszter ma kijelentette, hogy a spekulatörvényt megváltoztatják. A törvény mai formájában sérti a termelőket s a kereskedőket. Olyan törvényt alkot a kormány, mellyel mindenki meg lesz elégedve. Az új tervezeten már dolgoznak a minisztériumban.

KALODONT

FOGKRÉM

az új, lakkozott tubusban.

Sarg

Fogai mindig
szép fehérek és
egészségesek
maradnak.

A tárgyalóteremben agyonlőtték Cena bég gyilkosát.

A bég testvérének szolgálja a karzatról hat lövést adott le a terembe. — A vádlott nyomban meghalt, egy újságíró halálosan megsebesült. — Borzalmas jelenetek a zsufolt tárgyalóteremben.

A zavartan viselkedő embert letartóztatták.

(Az Aradi Közlöny prágai tudósítójának távirata.) Ma tárgyalta a prágai büntetőtörvényszék Cena bég volt prágai albán követ gyilkosának bűnperét. A tárgyalás akart megdöbbentő, véres esemény játszódott le:

a meggyilkolt követ egyik híve rálőtt a vádlottak padján ülő Algiviad Bebi albán diákra, akit a golyók halálosan találtak.

A véres tárgyalásról és előzményeiről az Aradi Közlöny tudósítója az alábbiakban számol be:

A merénylet.

Az elmúlt év októberében történt, hogy Algiviad Bebi albán diák egy kávéházban lelőtte Cena bég, albán követet. A gyilkosság tiltakozás akart lenni Achmed Zogu uralma és megkoronáztatása ellen. A diák, aki a mostani albán uralom ellensége, elhatározta, hogy gyilkossággal fog tiltakozni Achmed Zogu rezsimje ellen. A vádirat szerint a diák bevaldotta, hogy

halálos ellensége úgy Achmed Zogunak, mint Cena bégnek, akiket hazaárulóknak tart.

Az elmúlt év október 11-én elment az albán követesre azzal az ürügygel, hogy apját keresi, aki Prágába szökött. Minthogy azonban az albán követséget már előzőleg értesítették arról, hogy egy gyanús fiatalember látogatása várható, Algiviad Bebit nem engedték be a követhöz.

Október 14-én a fiatalember felismerte a Passage-szálloda előtt Cena bégét, akinek arc képe néhány nappal azelőtt megjelent egy prágai képeslapban. A találkozás annyira felizgatta, hogy visszament a Balkán-szállodába és le akart feküdni. Nem tudott megnyugodni, mire újra elment a Passage-kávéházba — védekezése szerint azért, hogy zenét hallgasson — és magával vitte revolverét is. Alig ült le a kávéházban, megpillantotta a követet. Nagy izgalomban három pohár konyakot rendelt, hogy bátorságot merítsen. A harmadik pohárra nem került sor, mert két pohár konyak lehajítása után Cena bég belépett a ruhatár elkerített részébe.

A diák ekkor felugrott és két lövést adott le a követre, aki eszméletlenül esett össze, majd néhány óra múlva meghalt.

Megállapítást nyert a nyomozás folyamán, hogy Algiviad Bebi, aki azt vallotta, hogy 1908-ban született, 1903-as és csak azért mondotta magát három évvel fiatalabbnak, hogy kaskoruként kezeljék és a csehszlovák büntetőtörvénykönyv értelmében elkerülje a várható halálos büntetést.

Pánik a tárgyalóteremben.

Nagy érdeklődés közepette kezdtek ma meg az ügy tárgyalását. Az elnök másfél órán keresztül hallgatta ki a vádlottat, aki vallomása során mindent beismert. A kihallgatás után a tárgyalás elnöke szünetet rendelt el.

Abban a pillanatban, amikor az elnök kihirdette erről szóló döntését, a karzatról egymásután hat lövés dörrent és a börtönörök között ülő vádlott, négy golyótól találva, holtan összeesett. Két golyó Vecchio olasz hírlapírót, a Giornale D'Italia munkatársát találta el és súlyosan megsebesítette.

Óriási pánik keletkezett ekkor a tárgyalóteremben. Az egyik esküdt, Koptiva Ferenc gyáros, ijedtében elájult.

a közönség pedig, egymást taposva, rohant ki a teremből, amelyben csupán a halott diák maradt, vértócsa közepette és a súlyosan sebesült olasz hírlapíró, mellette az orvossal.

A fogházörök közben a gyilkos merénylő üldözésére siettek, akit még a karzaton sikerült elfogni. Elvették tőle revolverét, majd az izgalom elültével a tárgyalóteremben hallgatták ki. A gyilkos zavartan viselkedett, az egyes kérdésekre nem válaszolt.

Megállapítást nyert, hogy Ziga Vuciternek hívják és Cena bég testvérének, Gapa bégnek volt a szolgálja. A merénylő szolgát letartóztatták.

Ma délután operálták meg Vecchio olasz hírlapírót, akinek az egyik golyó átment tüdejének jobbszárnyán. Állapota rendkívül súlyos.

A vádlott utolsó vallomása.

Algiviad Bebi melőtt meggyilkolták volna, a bíróság előtt cseh nyelven tett vallomást büncselekményéről.

—Vádolni akarom Achmed Zogut — kiáltotta, — de Monuta elnök félbeszakította: — A politikai differenciát majd otthon intézze el — mondotta a vádlottnak.

Algiviad Bebi erre előadta, hogy kitűnő matematikus. Három évig tartózkodott a chi-

Lupu dr. távirata az Aradi Közlönyhöz.

A volt miniszter megcáfolja azt a hírt, amely washingtoni követté való kinevezését kolportálja. Lupu Miklós aradi hívei ma kiegészítették listájukat, melynek élén maga a vezér áll.

(Arad, november 30.) Tegnap számunkban egyedül mi adtunk hírt a Lupta ama szenzációs közléséről, hogy dr. Lupu Miklós volt minisztert és pártvezért a kormány washingtoni követé nevezte ki. Dr. Lupu Miklós ma az Aradi Közlöny szerkesztőségéhez táviratot intézett Bucurestiből, amelyben megcáfolja kinevezésének híret. A távirat magyarul a következőképen hangzik:

„Kategorikusan megcáfolom a Lupta által közölt hírt, miszerint én Washingtonba mennék meghatalmazott miniszternek. Minden intrikára azt válaszolom, hogy tántoríthatatlanul folytatom har-

comat belpolitikai téren, barátaimtól és híveimtől körülvéve. Dr. N. Lupu.”

Hogy dr. Lupu mennyire komolyan készül a harcra, arra bizonyíték az is, hogy az aradi Lupu-párt ma kiegészítette 3-as számú választási listáját az aradi törvényszéken. A párt aradi listavezetője maga dr. Lupu Miklós és kivüle a következők foglalnak helyet a listán: Nicolescu Valér ügyvéd, Kramer István földbirtokos, dr. Dragan Tivadar ügyvéd, Indica György földműves, Spatariu Valér tisztviselő, Burenta Miklós földműves, Argyelan Miklós földműves és Russu M. igazgató.

A román és magyar külügyminiszterek találkoznak Varsóban.

Mironescu és Walkó között szóbakerül az optánsügy is. — Románia a szovjettel való kapcsolat felvételéről tárgyal.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) Mironescu külügyminiszter varsói útjával kapcsolatosan általános a vélemény, hogy ez az út lényeges közeledést fog eredményezni Románia és Magyarország között.

Mint ismeretes, Walkó magyar miniszter jelenleg Varsóban tartózkodik s ez a körülmény már az első pillanatban arra készítette a lengyel sajtót, hogy Mironescu közeli látogatását ezzel a látogatással hozza kapcsolatba.

Általában meg vannak Bucurestiben győződve arról, hogy Varsóban szóba kerül az optáns-per is. Éppen ezért Mironescu a választások előtt, de mindenestre december 15., az

optáns-ügy tárgyalása előtt utazik Varsóba. Diplomáciai körök tudni vélik, hogy ez az út a szovjettekkel való kapcsolat felvételének perspektívájára vonatkozik.

Mint ismeretes, ugyanis Lengyelország kereskedelmi viszonyát rendezni akarja Oroszországgal s ezt a lépést Romániával karöltve szándékozik megtenni.

A sajtóban csak a Vittoria ír skeptikus hangon a magyar-román közeledés lehetőségeiről. „Lengyelország közvetít Románia és Magyarország között” ezzel a címmel közöl cikket, melyben leszögezi, hogy minden ilyen közvetítés csak a kisantantton keresztül életképes, mert a szövetségesek egyike sem haladhat egyéni utakon.

Bocu Sever fogadtatása Nagyszentmiklóson.

A bánati minisztert viharos lelkesedéssel fogadta az összesereglett hatalmas tömeg. — „Tíz év hibás politikáját nem lehet máról holnapra jóvátenni.“

(Az Aradi Közlöny nagyszentmiklósi tudósítójának telefonjelentése.) Bocu Sever bánági miniszter ma délelőtt meglátogatta Nagyszentmiklóst. A miniszterlátogatás valóságban hozta ezt a nagy temesmegyei községet. Már kora reggel lelkes csoportokban vonult be a környékbeli lakosság a községbe, hogy ott legyen Bocu Sever fogadtatásánál. Noha esett az eső, a tömeg mégis impozánsra nőttön hömpölygött a lobogódiszes házakról szegélyezett utcákon. A Bánág miniszterét diadalkapuvál várták a lelkes nagyszentmiklósiak.

Bocu Sever azonban késétt és 9 óra helyett csak déli egy órakor érkezett meg autón Nagyszentmiklósról. A község határában dr. Stupariu György főszolgabíró fogadta, majd a község háza elé vonultak, ahol Voichita János üdvözölte a község nevében a minisztert. Dr. Flessner Péter, mint a nemzeti-parasztpárt ottani tagozatának elnöke köszöntötte Bocu Severt, végül a leányiskolák

növendékei virággal kedveskedtek a bánati miniszternek, aki megköszönte az ünnepélyes fogadtatást és örömet fejezte ki a tömeg lelkesedése felett, amely már a liberális kormány idejében is leküzdhetetlenek bizonyult, most viszont a felszabadulás és a szabad választás idején elementáris erővel fogja diadalra vinni a nemzeti-parasztpártot. Egyelőre azonban legyen mindenki türellemmel, míg a kormány teljesíti ígéreteit. Azt ugyanis, be kell látni mindenkinek, hogy 10 év hibás politikáját nem lehet máról-holnapra jóvátenni.

Bocu Sever beszédét lelkes ovációval fogadták az egybegyűltek, majd a bébai gör. kath. lelkész méltatta a nap jelentőségét. A miniszter ezután a község házára ment, ahol fogadta a különböző tisztelgő küldöttségeket. A Magyar Párt ottani tagozata nevében dr. Kádár István üdvözölte Bocu Severt. A küldöttségek fogadása után nagyszabású bankett volt a Fekete-Sasban, amelyen számos alköszöntő hangzott el.

Irodalom és művészet

Anyos Viola képművelése.

A bársonyos, meleg, feminin finomságu csendéletek legegységibb piktorinája, Anyos Viola festőművész nő tárlata nyílik meg szombaton a Kulturpalotában. A művész nő lippai magányából ezuttal meglepően sok figurális és falusi genre-képet hozott s a vitálítás közvetlen erejével ható kompozíciókkal újabb tanubizonyosságát adja művészete teljes kiforrottságának. Csendéletei közül különösen az „Orgonák“, a szindus „Mezei virágok“ és a „Labdarózsa“ képviselnek nagyobb művészi értéket. A „Vásár“ élénk színei mellett fokozottabb művészi teljesítményt nyújt anatómiai tudása és rajztechnikája, ami ugyancsak kitűnően érvényesül „Félakt“-ján is. A „Patak mellett“ meleg színekkel megpingált, levegős plain-air és kitűnően sikerült a „Szekér“ című kisebb vászna. Az „Uccarészlet“ élénk világításával pompásan megoldott piktor-probléma, a forró nap izzását szinte ki lehet érezni az édes-sárga színekből. Anyos Viola kedvenc színei különben a mélyveres, a mélykék és a mélyzöld s ezek a rekvizitumok izmos erővel domborodnak ki a „Kunyhó előtt“ és a „Füzfák“ bársonyos tónusában. Néhány pasztell is állított ki a művész nő, amelyek közül különösen egy öreg ember és egy cigányleány portretja emelkedik ki.

* Az aradi színház műosra. Szombat: Három a kislány (C. bérlet.) Vasárnap délután 3 órakor: A régi nyár. (operett, rendes helyárral.) Este: román előadás. Hétfő: Mary Dougan bünnpöre (színműjudozás, premier, A. bérlet.) Kedd:

Mary Dougan bünnpöre (színmű, B. bérlet.) Szerda: Mary Dougan bünnpöre (színmű, C. bérlet.) Csütörtök délután 4 órakor: Nagy gyermekelőadás, Mikulás-délután. (Minden gyermek-értékes ajándékot kap.) Este fél 9 órakor: Szeretlek (operettjudozás, premier, A. bérlet.) Péntek: Szeretlek (operettjudozás, B. bérlet.) Szombat: Szeretlek (operettjudozás, C. bérlet.) Éjjel 11 órakor: Én már ilyen vagyok (pikáns francia bohózatjudozás, szigorúan csak felnőtteknek.)

FOX	A NAGY SZÜRET — DOLORES DEL RIO
-----	---

* Parasztecsület — Bajazzók. Ma este folyt le az aradi színházban az idény második operastje, amely alkalommal Mascagni „Parasztecsület“-e és Leoncavallo „Bajazzók“ c. kétfelvonásos operája került színpadra. A Parasztecsület Santuzzáját dr. Grünfeld Edéné, a kitűnő aradi művészasszony énekelte. Szépen kulturált szopránja, ha lehet, még jobban érvényesült ezuttal, mint két nappal ezelőtt a Toscában és rendkívül színésznői képességei is pompásan kifejezésre jutottak. Megérdemelten meleg és nagy sikert aratott. Turiadut Giuseppe Agrillo énekelte színesen. A többi szerepekben Balázs István, E. Károly Klári és Szentgyörgyi Mária arattak sikert. — A Bajazzókban Róna Dezső Toniója érdemel különös dicséretet de jó volt Agrillo Canioja, Horváth Mici Neddája és Balázs Silvioja is. A szépszámu közönség lelkes tapsokkal adózott a szereplőknek, Gellért karmesternek, aki fáradságot és munkát nem kímélve, nagy ambícióval készítette elő a két operettet, valamint az előadásnak. (=)

* A Kölcsey-egyesület decemberi felolvasásai. Decemberben is két előadást rendez az aradi Kölcsey-egyesület tagjai számára. Az első felolvasás december 9-én, a második december 16-ikán lesz a Kulturpalotában. Miután a délutáni órákra más egyesület foglalta le a Kulturpalota nagytermét, ezért a Kölcsey-egyesület mindkét decemberi felolvasása este fél kilenckor kezdődik. A december 9-iki est változatos műsorában különös érdeklődésre számíthat Szántó György aradi író két művével, amelyeket felesége fog felolvasni. Szántó Györgyöt, mint kitűnő író és feleségét, mint művész-előadót, az aradi közönség már régebbi szerzői estje óta ismeri. A Kölcsey-egyesület tagsági igazolványa erre az előadásra is díjmentes belépőjegyül szolgál. Új tagok kedden és pénteken délután a Kulturpalota Kölcsey-szobájában (bejárat a Marospart felől, a román kaszinó felett) és min-

Jóbizu köhögés elleni szer

alig van. — Legjobb a lápláló

SIROMALT,

6230

amelyet gyerekek is szívesen vesznek. — Minden gyógytárban kapható, egy üveg ára 100.— lej.

den délelőtt a Kulturpalota olvasójában, a teremőrnél jelentkezhetnek.

* Ma van Horvát Henrik szerzői estje a Kulturpalotában. Horvát Henrik, a kiváló műfordító és költő, mint ismeretes ma, szombaton tartja meg aradi szerzői estjét a Kulturpalota kistermében. Horvát Henrik szerzői estje iránt Arad intellektueljeinek körében fokozott érdeklődés nyilvánul meg és méltán, mert hiszen ennek az európai hírl műfordítónak, költőnek és kiváló előadónak eljött estje is oly nagy siker mellett folyt le, hogy az szinte páratlan a maga nemében. Horvát Henrik szerzői estjére belépésre szolgáló műsorok az Oláh-féle könyvkereskedésben kaphatók. Az előadás napján azonban kedvezményes állóhelyek is lesznek kaphatók a pénztárnál, hogy a szegényebb-sorsu intellektuellek is résztvehessenek azon. A különlegesen érdekes szerzői est megkezdése előtt dr. Krenner Miklós, az országosan ismert nevű publicista mond bevezető beszédet. Jegyek elővétele, tekintettel az óriási érdeklődésre, ajánlatos.

* Az Astra ünnepi előadása az egyesülés alkalmából. Az egyesülés 10. éves évfordulója alkalmából az Astra aradi vezetősége vasárnap délután 5 órai kezdettel a Városi Színházban ünnepi előadást rendez, melynek nivós programját a következőkben állították össze: Királyhimnusz, előadja az Armonia énekkar, Lipovan tanár vezetésével. Ünnepi emlékbeszéd, tartja Bogdan Duica egyetem tanár „Kél a nap“, Barsan egyfelvonásos színműve, előadják a teológia növendékei. Történelmi élőképek, rendezi: Pavelan ur-asszony, Román néphimnusz, előadja az Armonia énekkar. Szünetben a háziezred zenekara hangversenyez.

* A Három a kislány, a régi szép, bieder-mayer hangulatos operettek gyöngyszeme, mint bódító, friss virág lép élénk, nem kopott el az idők intervallumán, époly üde, mint azelőtt. Ezuttal Viola Margit, Szepessy Edith, Dancs Ica, Gaál Piri, L. Kiss Mariska, Balázs István, Galetta Ferenc, Győző Alfréd, Rudas Bandi elevenítik meg a schuberti figurákat.

* Vasárnap délután csak egy magyar előadás lesz és erre az alkalomra 3 órakor a Régi nyárt tüzte ki az igazgatóság. Az a remek operett, amely rövid idő alatt már megünnepelte a 15. előadást és vasárnap délután Viola Margittal, Kertész Mancival, L. Kiss Mariskával, Szepessy Edithtel, Galetta Ferencsel, ij. Szendrey Misivel, Győzővel, Rudással a főszerepekben már 16-ikszor kerül színpadra.

Aki szereti faját, aki magyarnak érzi magát, e jelre adja szavazatát:

A magyar egység e jelben győzni fog!

* A Mary Dougan bünnpöre minden ideg szálát megrázza a nézőnek. Annyi hallatlan izgalom sűrűsödik össze ebben a színműben, amely régóta nem volt darabban. Egy történelmi tárgyalás menetét tárja élénk három izgalmas felvonáson keresztül, amelyben a közönség, mint esküdtszék szerepel s ő adja meg a végén a verdiktet, amely végül is felmentő lesz a szimpatikus Mary Dougan mellett. Rengeteg kicsiny epizód szereplő finom kidolgozása élénken festi alá a darabot, amelynek főszerepeiben a vendég B. Kálmán Sári, Fekete Irén, L. Kiss Mariska, Szepessy Edith, Gaál Piri, Dancs Ica, Szendrey igazgató, Jávor, Horváth, Kallós, Győző, egytől-egyig valóságos studium tárgyává teszik a kitűnő alakokat. A premier hétfőn lesz.

* Szeretlek, az operettek slágere, próbál már javában folynak. Minden eddigi operettet fölülmul. A bemutatóját csütörtökön tartják meg.

Premierje

AROMA

szombaton

az

APOLLO-ban

Jegyelőjegyzések egész nap.

Rendes o'csó helyáarak.

Pécska lelkesen fogadta magyar képviselő-jelöltjét.

Parecz Béla dr. óriási hatással mondotta el programbeszédét Pécska magyarsága előtt. — „A gyulafehérvári pontok betartását várjuk Maniu Gyulától.” — „Egy táborba tömörüljön a magyarság,” mondotta Parecz Béla.

Willer József dr. összetartásra buzdítja Pécska magyarságát.

(Az Aradi Közlöny kiküldött munkatársának jelentése.) Ünnepet ült ma délután Pécska község magyar lakossága. Magyar ünnep volt ez, amikor szabadon nyilvánulhatott meg minden fájdalom, minden panasz, ami a magyarságot kisebbségi sorsában érte és szabadon nyilvánulhatott meg minden kívánság és remény, amelyért a jogaitól megfosztott magyarság esztendő óta hiába folytat küzdelmet. Impozáns volt az a lelkes fogadtatás, amiben a Magyar Párt Pécskára érkezett megbízottait részesítették. A jövőben reménykedő tömegek özönltek a Gazda Kör felé, amelynek tágas helyiségében hirdették meg a Magyar Párt első választási gyűlését. Amikor elterjedt a híre, hogy dr. Willer József a Magyar Párt központi főtitkára és dr. Parecz Béla kíséretükkel együtt megérkeztek a községbe, a Gazdakörben összegyűlt tömeg kiözönlött az utcára, hogy ott fogadja ezt a két egész embert, akik a magyarság érdekeiért oly sok akadályokon keresztül, sikra szállottak.

Dr. Willer József és dr. Parecz Béla megérkezésük után látogatást tettek dr. Karácsony Sándornál, a Magyar Párt pécskai tagozatának elnökénél, dr. Lellik István ügyvédnél és Kuruncz Sándornál a Gazdakör elnökénél. A látogatás után együtt mentek a Gazdakörbe, amelynek épülete előtt szünni nem akaró éljenzés fogadta a vendégeket. A terem zsúfolásig megtelt hallgatósággal és amikor dr. Lellik István felállt, hogy megnyissa a gyűlést, ünnepi csönd támadt a térémben. Dr. Lellik meleg szavakkal üdvözölte dr. Willer Józsefet és dr. Parecz Bélát, majd rátért a változott politikai helyzetre. Összetartásra szólította a magyarságot, mert a szabad választáson meg kell nyilvánulnia a magyar egységnek.

Miért nem megyünk Maniuval?

Majd átadta a szót dr. Parecz Bélának, aki azzal kezdte beszédét, hogy két és fél esztendővel ezelőtt pünkösdkor Barabással együtt tartott programbeszédet Pécskán.

— Akkor magyar pünkösödöt ígértünk — folytatta — és mi mindent ekövetünk, hogy megvalósítsuk ígérteinket, de a megnevezés, a belátástalanság megakadályozott bennünket. Ma ismét a remény körét éljük, de ma nagyobb bizalommal tekintünk a magyarság jövője elé. A nemzeti-parasztpárt került kormányra, amely együtt szenvedett velünk és együtt érezte az elnyomást.

Rátért arra, hogy a nemzeti-párt annak idején leszögezte a gyulafehérvári pontokat, amelyek a kisebbségek felszabadulását tartalmazták. A párt május hatodikán másodsor is elment Gyulafehérvárra és újabb határozatot hozott, amely megerősítette az előbbi.

— A nemzeti-parasztpárt szép gesztussal vezette be ezt az uralmat — folytatta Parecz dr. — Megszüntette az ostromállapotot és a cenzurát és nyilvánosságra került a kormány manifesztuma, amely tiszta választásokat és kisebbségi jogokat ígér. Kérdezhetik önök: Akkor miért nem megyünk lát velük?

Azért nem léphetünk velük kartellbe, mert elveink feladását követelték. A kisebbségi jogok felől, a választások előtt nem akartak tárgyalni, tehát a magunk erejére lettünk utalva. Elszakadtak tőlünk a németek is.

Kétféle demokrácia.

Részben ismertette a kormány programját, amely demokráciát hirdet. A demokrácia pedig az, hogy a szegény ember ne legyen elnyomott; legyen szava az ország

ügyeinek intézésében is. De adják meg neki a módot az anyagi boldoguláshoz.

— Nálunk eddig kétféle demokrácia volt. Külön a románok és külön a magyarok részére. Minden bizalmunk mellett vigyáznunk kell arra, hogy most is így ne legyen. A mi demokráciánk — a mi magyarságunk. (Lelkes taps és éljenzés.) Magyarok akarunk maradni, de nem lehetünk szolgák, hanem büszke, magyar emberhez méltó életet akarunk élni.

Előlegeznünk kell a bizalmat a nemzeti-parasztpártnak és épen ezért felfüggesztettük a székelyudvarhelyi nagygyűlés ama határozatának végrehajtását, hogy panaszainkkal a Népszövetséghez fordulunk.

Megvárjuk, hogy végrehajtsák-e a gyulafehérvári határozatot, amelynek első pontja: „Önkormányzat a saját nemzeti nyelven”. „Teljes nemzeti szabadság az itilakó nemzeteknek”.

Dr. Parecz Béla tartalmas és változatos beszédét számtalanszor szakították félbe a

lelkes „éljen, igaz, úgy van!” kiáltások. Utána Willer József dr. emelkedett szólásra.

Minél több képviselőt!

Willer József dr., a Magyar Párt parlamenti csoportjának főtitkára, a párt üdvözlését tolmácsolta a hallgatóságnak, majd elmondotta, miért nem jött létre a megegyezés a kormány és a Magyar Párt között. Ennek fő oka az, hogy a kormány tudni akarja, mennyi a magyarság száma és mennyire öntudatos a nép. Hangsúlyozta annak rendkívüli nagy fontosságát, hogy a magyarságnak minél több képviselője legyen a parlamentben. Ma egy képviselőre kettős, nehéz feladat vár, nemcsak Bucarestben, hanem otthon is harcolni. Mert otthon is sokszor fel kell emelnie szavát az igazságában megbántott emberek javára. Ezért nem mindegy tehát, hogy a magyarságnak 18 képviselője és hat szenátora van, vagy öt képviselője és egy szenátora van-e a parlamentben. Harcos katonákra van szüksége a magyarságnak és ezt a szerepet töltsék be azok, akiket a nép bizalma a parlamentbe küld. A magyarságnak tehát kötelessége, hogy a magyar listára szavazzon.

A közönség nagy óvációban részesítette a pártközpont kiküldöttét.

A gyűlést dr. Karácsonyi Sándor zárta be, aki figyelmébe ajánlotta a hallgatóságnak az elmondottakat és ismételt figyelméztette, hogy a december 12-én következő választáson kell megnyilvánulnia a magyar egységnek és összetartásnak.

Két előkelő diplomata összepofozkodott Bucarestben

Stoica követségi tanácsos és Bibescu madridi követ bojárnyos afférje a miniszterelnökségen. — Hivatalos intrikák miatt történt az incidens.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának telefonjelentése.) Kinos incidens zajlott le ma délután a miniszterelnökségen. Stoica követségi tanácsos és Bibescu volt washingtoni, jelenleg madridi követ összepofozkodtak. Az eset előzményei a következők:

Még a Ionescu Take-kormány idejében Stoica mint rendkívüli követ működött a washingtoni követségen. Ebben a pozícióban több nagy politikai sikert ért el és ez a körülmény készítette aztán arra, hogy hivatásszerűen a politikai pályára lépjen. Kérte is Washingtonba való delegálását. Ezt azonban épen Bibescu véleményezése alapján elutasí-

totta a kormány.

Bibescu véleményezésében több vádat hozott fel Stoica ellen, ezek között olyanokat is, melyek Stoica becsületébe vágnak.

Stoica annak idején levélben kért elégtételt, azonban Bibescu válasza sem méltatta.

Ma aztán egészen váratlanul szembe találkozott a két ellenfél. Stoica meg akarta szólítani Bibescut, aki azonban szoba sem állott vele. Erre Stoica pofon ütötte Bibescut, ez pedig viszonozta a pofont.

Mindketten jelentést tettek Maniunak.

Telef. 70. **ERZSÉBET SLAGER-MOZGO** Telef. 70.

Ma d. u. 5, 7 és 9 órakor. Premier! Az önfeláldozó testvér:

„Schill-huszárok” Főszerepben: Werner Pitschau, Hollay Kamilla, Igó Sym, Greta Reinwald.

Vasárnap két **Matiné** d. e. 1/2 12 és délután 3 órakor

SUDERMANN „Egyszer volt” c. regénye **„Asszony és ördög”** Greta Garbo, John Gilbert, Lers Hanson

Hétfőtől!

Világszenzáció!

Biró Lajos

remekműve

EMIL JANNINGS-szal

ELSODORT EMBER.

Románia leggazdagabb embere kilépett a liberális pártból.

Bratianuék bizalmi tanácsadója hátat fordított volt szövetségeseinek. — Cercess, a kereskedelmi kamarák szövetségének elnöke szegény emberként kezdte pályáitását.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának telefonjelentése.) A kereskedelmi kamarák országos szövetségének volt elnöke Cercess ma kilépett a liberális-pártból. Ez a kilépés

mindenfélé nagy feltűnést keltett, mert épen Cercess volt az az ember, aki a legtöbb hasznot húzta liberális-párttagságából. Személyes jóviszonyban volt Ionel és Vintila Bratianuval és tantiémjeinek összege évente 2 millió lejt tett ki. Sokat dolgozott együtt az elhunyt Constantinescu Tancred miniszterrel, akinek bizalmasa és titkos tanácsadója volt. Ez az egykor egészen szegény ember rövid idő alatt úgy megszédte magát, hogy ma Románia leggazdagabb férfiai közé számít és vagyonát, mintegy másfél milliárd lejre becsülik.

BAKOAH nagyszabású táncos teadélutánja holnap d. u. 1/2 5 órai kezdettel a **Fehér Kereszt** nagytermében. Belépti díj nincs. — Teajegy 40 lej.

H I R E K.

Az egyesülési ünnep aradi programja.

Az egyes templomokban tartandó ünnepi istentiszteleteken résztvesznek a hatóságok képviselői.

(Arad, november 30.) Holnap ünnepli meg az ország az egyesülés ünnepét. Mintán a kormánytól rendelet érkezett, amely a nagyszabású ünnepeket tavaszra halasztja és a határozat értelmében csupán szerény keretek között kell megülni a december elsejét, Aradon ennek megfelelően módosították az eredeti programot.

Délelőtt 11 órakor ünnepi Istentisztelet lesz az összes aradi templomokban. A görög keleti katedrálisban Comsa Gergely dr. püspök pontifikálja a misét, amelyen Iovanovicu tábornok, a tisztkar, Marsieu Iustin dr. prefektus, Robu János dr. interimár-bizottsági elnök, Moga Román dr. rendőrprefektus, azonkívül az összes többi hatóságok fejei jelennek meg. A városházán és megyeházán beosztották az egyes templomokban megjelenő tisztviselőket.

A görög keleti templomban az interimár-bizottsági elnökön kívül Mihulin Miklós elnökhelyettes, Pocioianu János, Popa Constantin szolgálati főnökök, Dolga Mircea és Stefanut Sabin hivatalfőnökök jelennek meg. — A görög katolikus templomban Buday János prefekturái hivatalfőnök, Olariu István városi vezértitkár, Berzován János szolgálati főnök, Sperneac János és Filip Agoston vesznek részt az ünnepi misén. — A szerb templomban Martinovics János, Tesics Milán, Kovács Lajos és Popovicu Dávid dr. — A római katolikus templomban Szerb József, Vulpe József, Jegessy Károly dr., báró Exterde Kálmán. — A református templomban Cizmas Ivan jegyző, Varjussy Lajos, Hank József dr. — A lutheránus templomban dr. Nichin János, Steigerwald Alajos, Hoffmann Sándor. — Az ortodox izraelita templomban Moisa György dr., Domán Sándor, Grosz József, a neolog templomban Peter Viktor, Halmos József, Mandl Gyula vesznek részt az ünnepi Istentiszteleten a hatóságok megbízásából.

Az Istentisztelet után kisebb katonai felvonulás lesz a Piata Catedralei (Tököli-téren.)

— Nincs munkaszünet az egyesülés ünnepén. A holnapi nemzeti ünnep alkalmával, mint hivatalosan közlik, nem lesz munkaszünet. Üzletek, irodák nyitva tarthatók és a vállalatokban, gyárakban dolgozhatnak. Bucuresti-i rendezések szerint, a közhivatalokban sem tartanak hivatalos munkaszünetet. Az egyesülés ünnepén csupán a templomokban lesz Te Deum.

— Maniu Gyula Bratlanu Ionel sirjánál. Bucurestiből jelentik: Tegnapelőtt volt Bratlanu Ionel halálának évfordulója, amely alkalommal megjelent az elhunyt államférfiu sirjánál Maniu Gyula miniszterelnök és Popovicu Mihály pénzügyminiszter.

— Állandóan javul az angol király állapota. Londonból jelentik: Az angol király állapota javulóban van. Általában el vannak készülve arra, hogy a király betegségének hosszú lefolyása lesz. Az olasz hatóságok a walesi herceg részére különvonatot és repülőgépet ajánlottak fel, hogy haladéktalanul haza tudjon utazni.

— A Lloyd-társulat vette meg az Éles-féle Vadászkiirt-vendéglő épületet a mai árverésen. Az aradi járásbíróság 44-es számú szobájában ma délután 3 órakor folyt le az Éles Géza dr. és Éles Béla dr. tulajdonát képezett Romanulul (Zrinyi)-uccai Vadászkiirt-vendéglő épületének hírói árverése, amelynek megszerzéséért három ajánlattevő, dr. Kell József, az Erdélyi Hitelbank, Deutsch Andor nagykereskedő, a Lloyd-társulat elnöke és dr. Goldzieher Albert társulati titkár, a Lloyd társulat képviselőjében, valamint Parkas Miklós árverelt. Az épület kiáltási ára 288.000 lej volt, amelyet rövid, de heves licitálás után 1.800.000 lejért a legtöbbet ígérő Lloyd-társulat szerzett meg.

Nagy, tágas üzlethelyiség rendkívül redukált házbér fizetés mellett azonnalra kiadó.

Román Fornérgyár, Arpad-tér 2

— Cotrus Áron bűnvádi feljelentést tett a bánsági kultúregyesület ellen. A Danubia biztosító társaság ismeretes botrányának egy mellékága is van. A biztosító társaság igazgatóságában helyet foglal ugyanis Suciu Adrián mérnök is, aki vezető tagja a román kultúregyesületnek, amely egyik elágazása az

Robu János dr. az új interimár bizottság ki-nevezéséről.

(Arad, november 30.) Nagy feltűnést okozott ma az Aradi Közlöny cikke, amelyben egyedül számolt be arról, hogy a belügyminisztérium visszavonta az aradi városi interimár-bizottságot nevezett ki dr. Hotoran Victor elnökletével. Az erről szóló távirati értesítés tegnap érkezett meg az aradi nemzeti-parasztpárt vezetőjéhez, ma estig azonban a hivatalos értesítés nem jött erről a prefekturára. Az ügyben beszélgetést folytattunk Robu János dr. interimár-bizottsági elnökkel, aki a következőket jelentette ki:

— Nem kaptam hivatalos értesítést a belügyminisztérium ilyen döntéséről. Azt sem

Főorvosi propaganda házassulandók részére.

A főorvosi hivatal felhívja az összes vőlegényeket és menyasszonyokat, hogy házasság előtt vizsgáltsák meg magukat orvossal.

(Arad, november 30.) Egészségügyi és népesedési szempontból rendkívül fontos akciót kezdett meg Aradváros főorvosi hivatala. Dr. Cucu Vazul városi főorvos intézkedésére az orvosi hivatal propaganda-felhívásokat állít össze, amelyeket az anyakönyvi hivatal fog osztogatni a házasságra jelentkező párok között. A felhívásban Aradváros orvosi hivatala figyelmezteti a házassulandókat arra a nagy veszélyre, amelyet a tüdőbeteg és vérbaajos emberek házassága rejt magában a jövő generációjára nézve. Felkéri őket,

— Halálozások. A régi uradalmi élet egyik markáns egyénisége dőlt ki tegnap az élők sorából. Valerslebeni id. Hoffmann Antal, a székudvari grófi Wenckheim-uradalom főerdőse tegnap 84 éves korában Békésen csendesen elhunyt. A megboldogult 50 évig egyfolytában kezelte a grófi erdőket. Szenvedélyes vadász volt és alig akadt valaki a vármegyében, aki legalább hírből ne ismerte volna kitémőtt madarait és gyönyörű agancsgyűjteményét. Halálát felesége, két fia és unokaöccse, Harsányi Vince minorita házfőnök gyászolja. Ma, (dec. 1.) temetik.

— Özvegy Menczer Ignácné 67 éves korában meghalt, temetése vasárnap délelőtt 11 órakor lesz az izr. temető halottasházából. Az elhunytban Menczer Jenő fűszerkereskedő édesanyját gyászolja.

— A nemzeti-parasztpárt és a szociáldemokrata-párt választási gyűlései Aradon. Az aradi nemzeti-parasztpárt és a szociáldemokrata-párt a napokban a következő választási kerületi gyűléseket tartja: Szombaton este 6 órakor Gájban; hétfőn este 7 órakor a Dorobanțiler (Urbán Iván) uccában levő Casa Naționala-ban (Nemzeti Házban); szerdán este 7 órakor a Nagy János-féle vendéglőben (volt Mikes Kelemen- és Közép-ucca sarok.) A gyűléseken Pop C. István vezetésével az összes jelöltek, közöttük dr. Lucian Sándor, a szociáldemokrata-párt jelöltje is, részt vesznek.

Pompás ruhadiszek KELL és KRAUSZ-nál.

Astrának. Ennek az egyesületnek Bratlanu Vintila 5 millió lejt ajándékozott és Suciu a pénzt a Danubiánál és a Merkur-banknál helyezte el. Ugyancsak ő írta alá azt a szerződést, amely szerint az egyesület megveszi Cotrus Áronnak, a kiváló aradi román költőnek havi folyóiratát, a Banatul, 180.000 lejért. A kultúregyesület azonban nem fizetett Cotrusnak, ami nemcsak anyagi, hanem erkölcsi kárt is okozott a nagyevű poétának, Cotrus polgári pert indított az egyesület ellen, majd pedig tegnap bűnvádi feljelentést tett a temesvári ügyészségen, hogy elégtételt szerezzen magának.

— Barrikádharcok Mexikóban. Mexikóból jelentik: A pueblai kormányzóválasztáson véres zavargások törtek ki. A város uccáin barrikádharcok folytak, amelyekben huszonötön estek el és 36-an megsebesültek.

nyert megerősítést a tegnap érkezett magán-távirat. — „Ha igaz a hír, jogorvoslást keresünk a törvény értelmében.”

tartom valószínűnek, hogy ilymódon meg lehet oldani a kérdést, de amennyiben mégis így történik,

a közigazgatási törvényben valószínűleg találni fogunk egy paragrafust, amely módot nyújt arra, hogy jogorvoslást keressünk.

Nem osztom Marsieu dr. prefektus ama véleményét, hogy a tanács megalakulását a Legfelsőbb Közigazgatási Tanács törvénytelen módon hagyta jóvá, miután a törvényben előírt tíz napos határidő nem vonatkozik a megalakulás jóváhagyására. Mindenesetre bevárjuk, magi hivatalos értesítés érkezik és azután fogunk dönteni a további teendők felett.

— Házasság. Róth Klári Arad-Gáj és Szilágyi László folyó hó 2-án, déli fél 12 órakor tartják esküvőjüket az izraelita neolog templom tanácstermében. (Minden külön értesítés helyett.)

— Három havi elzárásra ítélték erkölcstelen merénylet kísérlete miatt. Az aradi törvényszék ma 3 havi elzárásra ítélte Crisan Miklós aradi kéményseprősegédet, aki ez év tavaszán egy 13 éves leányka ellen erkölcstelen merényletet akart elkövetni.

— Egy hónapra ítélték a bizonyítványhamisító volt aradi rendőrségi napidíjast. Az aradi törvényszék Balacescu—Stroescu büntető-tanácsa ma hirdette ki ítéletét Coteti György volt aradi rendőrségi napidíjas bűnperében. Coteti, — mint megírtuk — az elmúlt esztendőben a brádi liceum negyedik osztályáról szóló hamisított bizonyítvány alapján beiratkozott az aradi felsőkereskedelmi iskolába. Azonban, mielőtt még vizsgázhatott volna, leleplezték és közokirathamisítás címén indult meg ellene az eljárás. Coteti a főtárgyaláson azzal védekezett, hogy ő hatezer lejért vásárolta a bizonyítványt, amelyről azonban nem tudta, hogy hamisított. A törvényszék ezt a védekezést nem fogadta el és Coteti egy havi elzárásra ítélte.

— Pénzt spórol, ha Strasser divatáruházában szerzi be karácsonyi szükségletét.

KERPEL könyvtárában
havi bérletekre 20 Lejnyi prémium.
Bérlőknek üzleti vásárlásoknál 5% engedmény.
Gramfonok és lemezek nagy készlete.

Fogfájás
 hogy fáj és gyötör! Kétségbeesítő kínok dulják fel nyugalmunkat.

Segítenek ezen az
Aspirin
 tabletták

A fájdalom megszűnik és jóleső érzés tölt el.

De valódi Aspirin-tablettáknak kell lenni, az eredeti „Bayer” csomagolásban.

— Nagyszabású hangverseny az Ujságíró-klubban. Az Ujságíró-Klub ma esti hangversenye nagy érdeklődés közepontjában áll. A nagyszabású összeválogatott műsor kiemelkedő száma José Agrillo olasz tenorista, továbbá dr. Grünfeld Edéné, akinek pompás hangja a legnagyobb sikert váltotta ki. Ugyancsak ma este lép fel Róna Dezső is, aki mindenkor kedvence volt az aradi zenekedvelő közönségnek. A zongorakíséretet Gelinek Lotte énektanárnő vállalta, aki ez alkalommal mint kiváló kísérő fog bemutatkozni az aradi közönségnek. Az estély negyed 11-kor kezdődik.

— Felmentették az egészségügyi kihágás címen megbírságot Kárpáti gyógyszerészt. Kárpáti János gyógyszerészt az aradi közegészségügyi hatóság 1000 lej pénzbírsággal sújtotta, amiért az elmúlt nyári vásár alkalmával gyógyszerárát vasárnapi napon is nyitva tartotta. Felebbezés folytán az ügy a törvényszék elé került s miután a mai tárgyaláson Kárpáti a munkafelügyelőség átiratával igazolta, hogy jogában állott gyógyszerárát a kérdéses vásári vasárnapon nyitva tartani, a bíróság Kárpáti gyógyszerészt a pénzbírság megfizetése alól felmentette.

— Luteránus táncos teaestély december hó 5-én este 9 órakor a Fehér Kereszt nagytermében. A luteránus női gyámintézet az idén is, mint a múltban, december hó 5-én tartja meg szokásos Mikulás-teaestélyét. Az agilis rendezőség élén dr. Bogdán Virgílié urnóval már hetek óta fáradoznak azon, hogy ezen teaestély épen olyan jól és fényesen sikerüljön, mint a tavalyi. A nagyérdemű közönség olcsó áron fog hozzájutni Mikulás-tárgyakhoz, ételekhez, italokhoz, hisz a rendezőség célja, hogy mindenki jól érezze magát és olcsón mulasson. Zenét elsőrendű cigányzenekar fogja szolgáltatni. Belépti díj csak 30 lej, teajegy 20 lej. A teajegy megvétele kötelező.

— Thèmes új tánckolont kezd december 3-án a városligeti tánciskolájában.

— Megjelent az Erdélyi Lexikon. Ösvát Kálmán dr. nagy érdeklődéssel várt, érdekes illusztrációkkal díszített Erdélyi Lexikonja megjelent. Az előfizetett példányok szétküldése megkezdődött. Megrendelések intézhető: Dr. Ösvát Kálmán, Oradea, Bul. Regele Ferdinand 41. Egész vászonkötésben, arany nyomással 600 lej, műnyomó papíron, bőrkötésben 1000 lej. Szétküldés utánvétellel.

— H. Sziklay Gizi Str. Cercetasilor (Szt. Pál-uccai) tánciskolájában december hó 3-án kezdők részére új tánckolont kezdődik.

— Az Aradi Hajós Egyesület rendkívüli közgyűlését a kereskedők gyűlésére való tekintettel folyó évi december 2-án, vasárnap délelőtt 11 óra helyett fél 10 órakor tartja meg a Fehér Kereszt kistermében. Felkéretnek a tagok, hogy azon pontosan megjelenni sziveskedjenek.

LEGUJABB. Amig deficit van, nincs kölcsön.

A Banque de France alkormányzója Bratianut okolja a kölcsöntárgyalások sikertelenségéért. — Bratianu félrevezette a külföldi bankárokat.

— Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának éjszakai telefonjelentése. —

A külföldi kölcsön felvételéről egyelőre a jelek szerint nem lehet szó. A kölcsönt nem folyósítják mindaddig, amig nincs rendes költségvetés, amig nem hozták rendbe a közigazgatást és amig nincs rendes törvénykezés az országban, amely biztosítja azt, hogy a külföldi tőke méltó eibánásban részesül.

A stabilizációra legjobb esetben a költségvetés jóváhagyása után, tehát csak februárban kerülhet sor. Arról esetleg szó lehet, hogy a költségvetés megszavazása után a külföldi bankárok előleg képen folyósítsák a kölcsön egy részét.

A Banque de France alkormányzója kijelen-

tette, hogy kizárólag Bratianu Vintila az oka annak, hogy Románia mindezeidig nem kapott külföldi kölcsönt.

— A kölcsönt — mondotta a francia bankvezér — Bratianunak kellett volna megkötnie és ez sikerült is volna, ha megfelelő garanciákat ad. Most azonban egészen megváltozott a helyzet és más alapon kell nyelbe ütni a dolgot. Bratianu kimutatta a külföld előtt, hogy a költségvetésben többlet mutatkozik, most pedig, amikor az új kormány került uralomra, kiderült, hogy a költségvetés deficitese. Így aztán természetes, ha a kölcsönt nyújtani szándékozók bizalma meginog.

Ujabb milliárdos panamát fedeztek fel Bucurestiben.

A főváros vezetősége egy belga tőkecsoportnak adta bérbe a Bucuresti közelében levő vízesések használati jogát. — A titkos szerződést illegitim módon kötötték meg. — A belgák poton áron huszonöt millió belga frank jövedelemhez jutottak.

A kormány szigorú vizsgálatot indított a panamisták ellen.

— Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának éjszakai telefonjelentése. —

A fővárosban nagy feltűnést keltő panamáról hullott le ma a lepel. Körülbelül egy évvel ezelőtt megalakult Bucurestiben a Ialomita kereskedelmi társaság, amely a Bucuresti közelében levő vízesések kihasználását tűzte ki célul. Ez a társaság a fővárossal egyezményt kötött a vízterők kihasználására. Ha ezeket az energiaforrásokat a főváros maga használta volna ki, úgy lényegesen könnyíthetett volna az adófizető polgárság terheit, ehelyett azonban Bucuresti vezető emberei poton pénzért a Ialomita társaságnak engedték át a vízesések kihasználását.

Valószínűnek látszik, — és ezt az ügyben megindult vizsgálat fogja tisztázni — hogy a főváros vezető egyéniségei nem csupán barátságból adták ki a Ialomitának a szóbanforgó koncessziót. A legérdekesebb a dologban az volt, hogy noha a liberálisok minden áron igyekeztek távoltartani az országtól a külföldi tőkét, a Ialomita csaknem kizárólag belga pénzemberek szövetezése volt. Hogy milyen egyezményt kötött ez a társaság a fővárossal, arra nézve jellemző, hogy amikor a szerződés jogerőssé vált, az 500 belga frank névértékű Ialomita-részvények a brüsszeli tőzsdén egyszerűen 800 frankra ugrottak fel.

A megindult vizsgálat során kiderült, hogy a fővárossal kötött egyezmény évi 25 millió belga frank tiszta jövedelmet biztosított a társaságnak.

Jellemző a helyzetre, hogy Bucurestiben ugyszólván senki sem tudott ennek a társaságnak működéséről, amely pedig már 11 hónapja „dolgozik” és valószínű, hogy ha nem jön a kormányválság és az ezzel kapcsolatos tisztító munka, úgy elműködött volna még évekig.

Holnap, vasárnapi MATINEK

APOLLO fél 12-kor APOLLO

HANNIBAL FIA

Liane Hayd-al.

Ezt megelőzi:

Dr. Székelyhidy tanítványának,
Hajdu B. János énekművész
fellepte.

Zongorán kíséri:

Szalay B. Aranka
tanárú.

URANIA URANIA

A legszebb lábu revücsillag.

Ezt megelőzi:

Anne Rubin

újszerű humoros bűvészműtárványaival.

A lejt a napi árfolyamon fogják stabilizálni!

Popoviciu Mihály szenzációs pénzügyi expozéja. — Rendezi a köztisztviselők fizetését. — A kormány megkönnyíti a visszszámítási hiteladást.

Fokozatosan csökkenti a kormány az adót.

Popoviciu Mihály pénzügyminiszter ma fogadta a sajtó képviselőit, akik előtt programot adott, illetve formális expozét tartott. Kijelentette a pénzügyminiszter, hogy első dolga: reorganizálni az ország pénzügyi közigazgatását, ami után az államadósságok szűrésére kerül a sor.

— Meg akarjuk nyerni — folytatta a pénzügyminiszter — a külföldi tőke rokonszenvét és ezért törvényes biztosítékot nyújtunk a bejövő tőke részére. Azt akarom, hogy az ország tisztviselői rendszeren megjelenjenek fizetésükből és ép ezért tervbe vettem a fizetések rendezését.

— Remélem, hogy a kölcsönügy végleges megoldása nem fog sokáig húzódni és minden ellenkező híreszteléssel szemben fentartom és kijelentem, hogy a lejt a napi árfolyamon fogjuk stabilizálni. Lehetővé akarom tenni a bankéletet és meg fogom könnyíteni a visszszámítási hiteladást. Könnyítésként fogok behozni az adófizetés teré-

is, azonban egyelőre csak fokozatos, lassu adócsökkentésről lehet szó, mert már radikálisabb enyhítést jelenleg nem bír el az államháztartás.

* URANIA *

Ma, szombaton 5, 7 és 9 órakor

MARY ASTOR és
GILBERT ROLAND

főszereplőkkel

*

Ezt megelőzi
kacagtató amerikai
burleszk pótműsor

holnap, vasárnap
kettős műsor

HARRY PIEL-el

Mikulásra a „Csokoládé Király“-nál

szeresheti be lego'esobban cukorka- és csokoládészükségleteit. Szaloncukorka állandóan friss és legjobb minőségben kapható. „TOSCA“ fióküzletben (Bul. Reg. Ferd. 31.) szintén gyári árak

Husz per van folyamatban Aradmegye ellen.

Nem fizet a vármegye a leszállított árukért. — Saját tisztviselői is a perek zuhatagát indítják a megye ellen.

(Arad, november 30.) A tegnapi megyei tanácsülés alkalmával szóba kerültek azok a perek, amelyeket a megye jelenleg visel különböző bíróságok előtt. A táblázat áttekintésénél igen érdekes megállapításokat lehet tenni, amelyek közül talán az ötlik először szembe, hogy a perek tekintélyes részét a megyének szállított áruk ki nem fizetése okozta. Másrészt azonban a megyei tisztviselők perlik a megyét, miután az a belügyminisztérium rendelete értelmében nem respektálta előléptetésüket, úgy, hogy ma összesen husz per folyik a megye ellen.

Az egyik perben, amelyet *Petrutiu Justin* dr. megyei főügyész indított a megye ellen, éppen tegnap tartott tárgyalást a temesvári tábla. A közigazgatási bíróság kimondotta, hogy meg kell várni, amíg a megyei költségvetést el nem fogadják. Ha nem vettek fel megfelelő összeget a főügyész részére, akkor *Petrutiu Justin* dr.-nak jogában áll újból a bírósághoz fordulni kérésével és ekkor érdemleges tárgyalást tartanak az ügyben.

A napokban kerül tárgyalásra ugyancsak a temesvári tábla közigazgatási bírósága előtt, dr. *Lázár Ágoston* alispán és *Petrutiu Áron* főjegyző pere, a megye ellen. Ezeknek a pereknek is igen érdekes előzményük van. Még az 1928. évi költségvetés letárgyalásánál a megyei tanács dr. *Lázár Ágoston* alispán részére havi 7000 lej utátalányt, *Petrutiu* főjegyzőnek 5000 lejt szavazott meg. A belügyminisztérium azonban nem hagyta jóvá és az alispánnak 5000 lejt, a főjegyzőnek 3000 lejt állapított meg. Az érdekelték nem fogadták el a döntést és amikor a megye csak azt az összeget fizette ki, amit a minisztérium engedélyezett, pert indítottak a megye ellen.

Egész sereg per folyik a megye ellen leszállított és ki nem fizetett árukért. A *Victoria* bank még 1922. óta perli a megyét 63 vagon fa értékéért, ami 53.550 lejt tesz ki. Ugyancsak a *Victoria* perli 7390 lejre a megyét a nagylaki főbíróságnak szállított faért. A *Diecezana* aradi nyomda 66.486 lejre perli a megyét azokért a választási nyomtatványokért, amelyeket még az 1922. évi választásokra szállított. A *Bloch*-nyomda 26.217 lejre perli ugyancsak választási nyomtatványokért. A *Kriegsprodukten A. G.* felszámolás alatt álló budapesti cég a megyének szállított terményekért 13.707 lejre indított pert, amely jelenleg a párisi román-magyar döntőbíróság előtt folyik. Az aradi Autobox vállalat 10.000 lejre perel a megyének szállított benzinért. *Angelina József* főbíró költözködési költségeiért indított pert a

megye ellen, miután 1925-ben elhelyezték és a költözködésnél nagyobb költségei merültek fel. *Mioc Péter* jegyző a közigazgatási bíróságnál beperelte a megyét, kérve, hogy a bíróság semmisítse meg a megye által elrendelt elhelyezését.

Külön fejezetet képez a megyei perek történetében ama nyolc per, amelyet *Boneu Vazul* volt prefektus indított és amelyekkel már részletesen foglalkoztunk. Mindezen perek fo-

lyamatban vannak és átlag minden hónapra esik egy-egy tárgyalás.

A temesvári tábla legutóbb a belügyminisztérium hibájából halasztotta el az ügyek tárgyalását, miután nem küldötték el a kívánt aktákat és kimondotta, hogy a minisztérium késedelméért a megyének kell napi 500 lej büntetést fizetnie. Ezt a határozatot viszont a megye felelőztette meg a Legfelsőbb Semmitőszékhez. Megállapítható tehát, hogy a megyei ügyészi hivatalnak éppen elég dolga akad a különböző perekkel, amelyeknek nagyrésze a megye hibájából folyik.

K Ö Z G A Z D A S Á G.

A kamarák segítségével állítják össze az új vámtarifát.

A kereskedelmi kamara nyomtatványban kéri az aradi kereskedőket, állítsák össze az importcikkek árlajstromát.

(Arad, november 30.) Az új kormány tagjai már több alkalommal nyilatkoztak programjukról. Ezek között első helyen szerepel az ország gazdasági talpraállítása. Közismert dolog, hogy az ország gazdasági életében, mily fontos szerepet játszik a helyes vámpolitika. Természetes tehát, hogy a kormány programjába vette a vámtarifa revízióját és új tarifa összeállítását is, minthogy a jelenleg érvényben levő vámtarifa nem felel meg az ország egyetemleges szükségleteinek, hanem csak egyes, kiváltságos körök védelmét célozta. A vámtarifa összeállításánál nem vették figyelembe sem a kereskedelem, sem pedig a fogyasztó közönség jogos érdekeit. Az új kormány az új vámtarifa összeállításánál meg akarja hallgatni az összes érdekelt tényezőket, hogy az új tarifa minden jogos kívánságnak és érdeknek megfelelően.

A kereskedelmi minisztériumban már megkezdtek az új vámtarifa előmunkálatait. Ezen munkálatokban a kormány a Kamarák Szövetsége révén bevonta a Kereskedelmi és Iparkamarákat is. A Kamarák útján először is a tarifában szereplő cikkek piaci árait akarja beszerezni, minthogy a tarifa összeállításánál fontos szerepet játszik a cikk ára is és valószínű, hogy az új tarifánál nem fordul elő az a lehetetlen helyzet, hogy egyes cikkeknel a vám ugyanakkora, vagy esetleg nagyobb legyen, mint a cikk forgalmi ára. A Kamara a kereskedelmi és ipari vállalatokhoz és cégekhez nyomtatványokat küld ki és nyomtatékosan kéri a kereskedőket és iparosokat, hogy mindezen adatgyűjtő munkájában, mind pedig később hatha-

tós munkájukkal támogassák a Kamarát. Illetékes helyről kapott információk szerint a Kamarák működése az új tarifák összeállításánál nemcsak az adatgyűjtésre szorítkozik, hanem figyelembe fogják venni a Kamarák észrevételeit az egyes vámtételek megállapításánál is, ami a múltban a zárt ajtók mögötti tárgyalásoknál soha nem történt meg. **Zürichben 3.11.50, Párisban 15.40 a lej**

Helyi magánforgalom. (November hó 30.) **Kifizetések:** Berlin 39.94, Newyork 167.15, London 812.50, Páris 6.56, Milánó 8.77, Prága 4.96.50, Budapest 29.20, Zágráb 2.94.50, Bécs 23.55, Zürich 32.25. — **Áru:** Márka 39.50, dollár 166, angol font 810, francia frank 6.70, olasz lira 8.80, cseh korona 4.90, pengő 29.25, dinár 2.90, osztrák schilling 23.60, svájci frank 32. — **Pénz:** Márka 39, dollár 165.50, angol font 805, francia frank 6.50, olasz lira 8.60, cseh korona 4.85, pengő 29.05, dinár 2.85, osztrák schilling 23.40, svájci frank 31.50. — **Irányzat:** szilárd.

Zürichi tőzsdenyitás. (November hó 30.) Berlin 123.72.50, Amsterdam 208.52.50, Newyork 519, London 2518, Páris 20.30, Milánó 27.20, Prága 15.39, Budapest 90.53, Belgrád 9.12.50, **Bucuresti 3.12**, Varsó 58.20, Bécs 73.

Zürichi tőzsdezárlat. (November hó 30.) Berlin 123.73, Amsterdam 208.50, Newyork 519, London 2518, Páris 20.30, Milánó 27.19.50, Prága 15.38, Budapest 90.52.50, Belgrád 9.12.62.50, **Bucuresti 3.11.50**, Varsó 58.20, Bécs 73.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (November hó 30.) **Devizák:** Páris 6.51, Berlin 39.75, London 807.50, Newyork 166.50, Milánó 8.75, Zürich 32.10, Bécs 23.45, Prága 4.94, Budapest 29.10, Varsó 19. — **Valuták:** Napoleon 645, márka 39.50, léva 1.21, török lira 0.85, angol font 808, francia frank 6.58, svájci frank 32, olasz lira 8.72, drachma 2.12, dinár 2.94, dollár 165.50, lengyel zloty 18.50, osztrák schilling 23.60, pengő 29, cseh korona 4.92.

= Csődöt kértek egy aradi kereskedő ellen. Szabó Albert üvegnyagykereskedő cég ma 3000 lej erejéig csődöt kért **D i n g f e l d e r**: Géza Marasesti (Kossuth)-uccai fűszerkereskedő ellen. A Dingfelder-cég ellen a benyújtott csödkérelmek száma ezzel négyre szaporodott. A csödkérések ügyében még nem döntött a törvényszék.

Minden szavazatra szükségünk van, még ott is, ahol kevés a Magyar Párt lélekszáma, mert nem a helyi, hanem az országos listára szavazunk.

= Terménypiac. (Gárdos & Bornstein-cég jelentése.) A mai hetipiacon buzában gyenge, tengeriben nagy hozatal mellett a következő árak voltak: Buza 770—710, árpa 650—660, tengeri 650—670. Az állítólagosan nagy buza-termés sem az aradi, sem az ujaradi vagy bánáti vásárokon nem érezteti hatását. A buza kínálata feltűnően gyenge.

Női télikabát és bunda

különlegességünket, valamint szövet és selyemruha modelljeinket

meglepő olcsó árban árusítjuk!

Női kabát már 1400 lejtől.

VICTORIA

női confectio divatáruház
ARAD, a Dáciával szemben.

SÁMSON J.

erőszabóságát kibővíve és a legújabb angol szövetekkel felszerelve
Aradon, Bulev. Regina Maria 2-4-6. sz.

Neuman-palotába helyezte át.

Aprított és hasáb tűzifát

a legkisebb mennyiségtől kezdve házhoz szállít:

MANDL tűzifatelepe
 volt Kapa-uca 14. szám. 6363

7 lámpás ultradyn

radióapparátus, komplett, igen előnyös áron, **13.000 lejért eladó.** (Hozzá tartozik: 7 teljesen új Phillips-lámpa, egy hangosan beszélő, keretantenna, accumulator, anódelem és rövid és hosszuhullámu tekercsek.)
 Cím az Aradi Köztér kiadóhivatalában. 6518

Borderítő, gelatin, vízahólyag, szénsavas mész, asbest, tannin, kénlap, kénrud, parafadugók, stearin, ceresin, fehérítettviasz, forgács viasz állandó legolcsóbb beszerzési forrása:

Erdős Pál fűszerkereskedő cégéé
 Arad, Piata Avram Iancu 3. 6504

Eladó

egy új, keveset szaladt

csukott autó,

könnyű fizetési feltételekkel.

BELDESCU kapitány

Timișoara, Str. Brâncoveanu 6.

Ön is gazdag akar lenni?

A csehszlovák osztálysorsjáték bőven alkalmat nyújt Önnek erre.

Legnagyobb nyeresemény szerencsés esetében:

10 millió lej = 2 millió Kc

- 1 jutalomdíj a 5 millió lej = 1.000.000 Kc
- 1 nyeresemény a 1 1/2 millió lej = 300.000 Kc
- 1 nyeresemény a 1 millió lej = 200.000 Kc
- 6 nyeresemény a 1/2 millió lej = 100.000 Kc

és sok nyeresemény a 450.000, 400.000, 350.000, 300.000 lej azaz 90.000, 80.000, 70.000, 60.000 Kc stb.

Összesen 95.000 nyeresemény

240 millió lej = 48 millió Kc

Összértékben. Minden egyes nyeresemény készpénzben és levonás nélküli lesz kifizetve. Minden második sorsjegy nyer. Az I. osztály huzása már 1928 december 11. és 12-én. Rendeljen azonnal az általánosan ismert

Fortuna Bankháznál, Bratislava.

Megrendelő-lap. (Borítékban küldendő.)

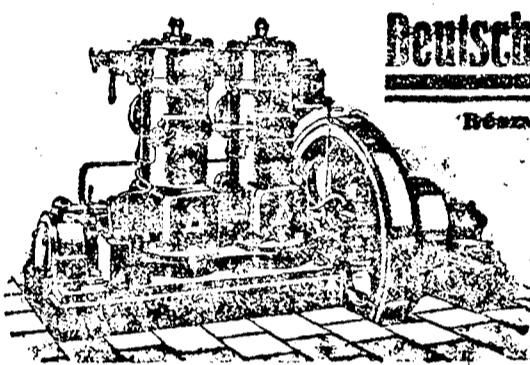
FORTUNA BANKHAZNAK, Bratislava, Csehszlovákia

Küldjön I. oszt. huzásához

6209

..... egész sorsjegyet a 400 lej, fél a 200 lej, negyed a 100 lej.
 Az összeget Önnek a sorsjegy vétele után vagy postautalvánnyal, vagy pénzes levélben átutalom.

Név: _____
 Hely: _____ Utca, nr: _____
 A

Deutsche Werke Kiel

Részvénytársaság

(Kézmű Fegyver és Gépgyár)

Részrögzítés képviselet Bécs, Kolozs, Arad- és Szilágymegye területén.

AUTOMOBILIA Balog Lajos

Oradea, Bul. Reg. Ferd. 2. Telefon 1-54.

DIESELMOTOROK

Elektromotorok,

Generatorok, Szivattyúk

Előnyös árak, kedvező fizetési feltételek
 Áránálát és árjegyzék kívánatra díjmentesen

Betörtek

egy aradi fakereskedő irodájába. A betörők kirabolták a kézi kasszát és feldúlták az irodahelyiséget.

(Arad, november 30.) Veszedelmes betörők jártak tegnaptól mára virradó éjszaka Fuchs László Strada Oituz (Illés-ucai) fakereskedő irodájában. A betörők, mint a bevezetett nyomozás megállapította, a délutáni órákban bujhattak el a fakereskedő udvarában és addig vártak, amíg a telepről mindenki eltávozik. Amikor teljes biztonságban érezték magukat, állkulcsal felnyitották az iroda ajtaját és megkísérelték a páncélszekrény felbontását. Miatán ez nem sikerült, megelégedtek a készpénztárral, melyet feltörték és több ezer lejt elraboltak belőle.

A betörők valósággal feldúlták az irodát. A polcokról ledobálták az iratokat, felfeszítették a szekrényeket és csak azután távoztak el. A betörést ma reggel vették észre és nyomban jelentést tettek az aradi államrendőrségnek. A bevezetett nyomozás szerint, a betörést a fakereskedő elbocsátott alkalmazottai követhették el. A nyomozás folyik.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közölttekért nem vállalunk felelősséget.

ÓVÁS.

Engel Miksa ur cégünk kötelékéből kilépett, nincs jogositva sem üzletkötésre, sem incassora.
 6528

Pyram Pasta lerakat.

Ma, szombaton este a Szabadság-téren,

a volt Abbázia kávéház helyén megnyílik „NEW YORK”

cím alatt ujonnan berendezett kávéház. Elsőrendű zene, hegyaljai borok és kávéházi ételek, a legjutányosabb árak mellett. Reggelig nyitva. A helybeli és vidéki ismerősök és barátok szíves jóindulatu támogatását kéri a tulajdonosok.

Atlasz Zsigmond és Scheer Kohn Bela.

Cipőket

legolcsóbban vehet SCHWARZBERGER ÉI COMP. cégénél volt Vörösmarty-u. sz. 6.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

Elsőrangú

szücsöt alkalmaz

csehszlovák gyár jó fizetés és lakás ellenében.
BUKURESTI, Str. Berzei 94-96. 6486

Kész férfi-, női- és gyermekruházat részére szakmunkást alkalmaz csehszlovák gyár Bukuresti, Str. Berzei 94 sz. Lakás és jó fizetéssel.

Kucsera János, szobafestő és mázoló.

Vállalok mindennemű festőmunkákat a legjutányosabb árak mellett. Tisztelettel:

Kucsera János
 ARAD, Strada Mărășești (Kossuth-uca) 10.

Rádió-engedélyeket Bucurestiben olintéz olcsón **Sándor Ferenc**
és gyorsan futárvállalata a megyeházzal szemben.

Téli tüzifaszükségletét
legelőnyösebben beszerezheti
Aufricht M. fakeskedésben
Arad, Gyermekórházzal szemben (Autobusz megálló).

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej. vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig veszünk fel. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdézőkérésre válaszolunk. Ajánlatok illegális levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatali telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

Rádió apparátusok és alkatrészek dus választékban **Varga és Rosenfeldnél.**

ALKALMAZÁS.

ÜGYES, MEGBIZHATÓ KIFUTÓ LEÁNYT jó bizonyítvánnyal felvesz Salgóné bizományi üzlete Str. Horia 1. Neuman-palota.

BUBIHAJVÁGÓ, periekt munkaerő, női fodrászszalonba mielőbbi belépésre kerestetik. Cimeket az Aradi Közlöny kiadójaiba kéretik leadni. 6476

MEGBIZHATÓ gyakorlott szőőr azonnali felvételre kerestetik. Jelentkezni Aradi Textiliparnál délelőtti órákban. 6522

ROMÁN- és magyar nyelvű tudással komolyabb házáleány nagyobb gyermek mellé ajánlkozik. Cimeket az Aradi Közlöny kiadójaiba kér. 6518

CUKRÁSZSEGÉDET áthuzáshoz, jó munkást felvesz Wild cukrászda. 6525

ÜGYES tanulóleányt azonnal felveszünk Derby cipőüzlet, Dáciával szemben. 10507

SZÖVŐMESTER és szövőlányok felvételnek Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 10507

LAKÁS.

IRODAHELYISÉG, első emeleten, teljesen különálló, a város legforgalmasabb helyén, jutányos bér mellett kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójaiban. 10507

VÁROSHÁZA KÖZELÉBEN egyszerű konyhás lakás és üzletek kiadók. Boross ügynökségnél, volt Batthyány-u. 9. 6521

A főtéren

két udvari szobából álló, műhelynek, szalonnak vagy irodának alkalmas helyiségazonnalra **KIADÓ.**
Cim az Aradi Közlöny kiadójaiban. 1357

VÉTEL ÉSELADAS.

URADALMI teje előjegyzést elfogad Karácsonyi trafik, prefekturával szemben. 6524

BÖRÖNDÖK, perzsa bunda, szőrmék, szőnyegek, bőrgarnitúra, zongorák, ebédő, háló, szalonberendezések, vitrinek, antik komódok, antik könyvszekrény, asztalok, székek, fotelok, intarziás garnitúra, kredencék, órák, tükrök, festmények, antik asztali lámpák, vázák, sparkerdt, varrógép, kararai márványszobrok, díványpárnák, filé asztalterítő, borgolt terítők, márványoszlop, varróasztalkák, csillár, fali tálak, dísz tárgyak stb. eladók. Salgóné bizományi üzlete, Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1000

MEGBIZÓIM RÉSZÉRE KERESÉK: Aneroid baromméter (fém légsuvmérő), antik porcellánokat, poharakat, különböző butorokat, antik szalonokat, órákat, dísz tárgyakat, vitrineket, stb. Kivánatra házhoz is megyek Salgóné bizományi üzlet, Str. Horia 1. (Széchenyi-u) Neuman-palota. 1000

Ha órát és ékszeret akar venni leszállított árban,
Ha óráját vagy ékszerét javíttatni akarja 2 évi jótállással olcsón úgy forduljon bizalommal **ZINNER** órás- és ékszerészhez **volt Forray-ucca 2.** 6514

Vezek, cserélek, kölesönzők, eladók, javított egy évi részletre is: kerékpárt, motorbiciklit, varrógépet, gramofont, lemezt és villanygőt. Törött üveg és porcellán tárgyak szakosított ragasztása, külön ragasztó is kapható „**MOTORICA**” volt Asztalos Sándor-ucca 12. 6002

OKTATÁS.

FRANCIÁT és németet nagyon olcsón tanítok. Volt Fábán Gábor-u. 1. földszint 5971

ÜZLETEK.

RAKTÁRHELYISÉGEK a város központjában száraz, mindenféle áru részére alkalmas. kiadók. Cim az Aradi Közlöny kiadójaiban. 10507

VOLT Boros Béni-téren bérbe keresek január 1-re üzlethelyiséget, száraz nagy raktárt, asztalkás műhelynek és 2 lóra istállót. Garai, Piata Avram Iancu 10.

KÜLÖNFÉLÉK.

ZONGORA, rövid keresztthuros, hosszabb időre bérbe kiadó. Garai butorüzlet, volt Szabadság-tér 10.

Fájdalmak megszüntetése
Bármily eredetűek legyenek és bármily módon jelentkezzenek a fájdalmak, harmincéves tapasztalat erősítette meg a szer hatékonyságát.

CACHETS
DU DR. FAIVRE

LÁZ-
MIGRÉN
NEURALGIÁK
MALARIA - CSÚZ - REUMA
MENSTRUÁCIÓS ZAVAROK
FOGFÁJÁS ELLEN

KAPHATÓ MINDEN GYÓGYSZERTÁRBAN ÉS DROGERIÁBAN
1 Doboz (1 Duzab) Lei 8.
1 Doboz (12 -) Lei 75.

Hazi fajbaromfi, galamb, kanári, madár és házi nyúl országos kiállítás f. évi december hó 8-9-én a Iosif Vulcan-iskola tornatermeben. Minden 50-ik belépő a fenti állatokból egyet gratis kap. Ha gyönyörködni akar az állatok festői szépségében, úgy okvetlenül nézze meg!

Figyelem halfoqyasztók!

Elsőrendű aranysárga angol

vollbückling

naponta frissen füstölve, mai naptól kezdve minden iúszer- és cszemegeüzletben, bámulatos olcsón, drb.-kint 12 lej árban újból kaphatók. 6515

Ügyeljünk a „KALLA” márkára!

Butorok részletre kedvező fizetési feltételek mellett, készpénz árban.
GARAI, Arad, Piata Avram Iancu Cimre ügyelni!
(Szabadság-tér) 10. szám.

MUZSAY JÓZSEF ARAD, színházzal szemben

Férfi öltöny tiszta gyapjú L.	1750	Iskola öltöny előírás szerint L.	1600
Férfi öltöny divatszineben ...	2450	Börkabát ia. minden színben „	3900
Sötétkék és fekete öltöny ia. „	2750	Fregoli raglán... ..	2000
Őszi és téli felöltő... ..	1950	Gummi kabát	800
Uster-Double ia.	2450	Trench-coats ia.	2500
Fekete téli kabát szörme sál gallér	2650		
Divat szabóság!	4818	Angol posztó raktár!	

Rádió engedély Künstler Vizumirodában **ARAD, Bulev. Regina Marla 22.**
TELEFON 86. szám. Dácia szállóval szemben.